

Toetsen Analyseren. Moet dat per se?

Chantal de Koster MA, MSc (email: c.dekoster@fontys.nl)
Fontys Lerarenopleiding Tilburg

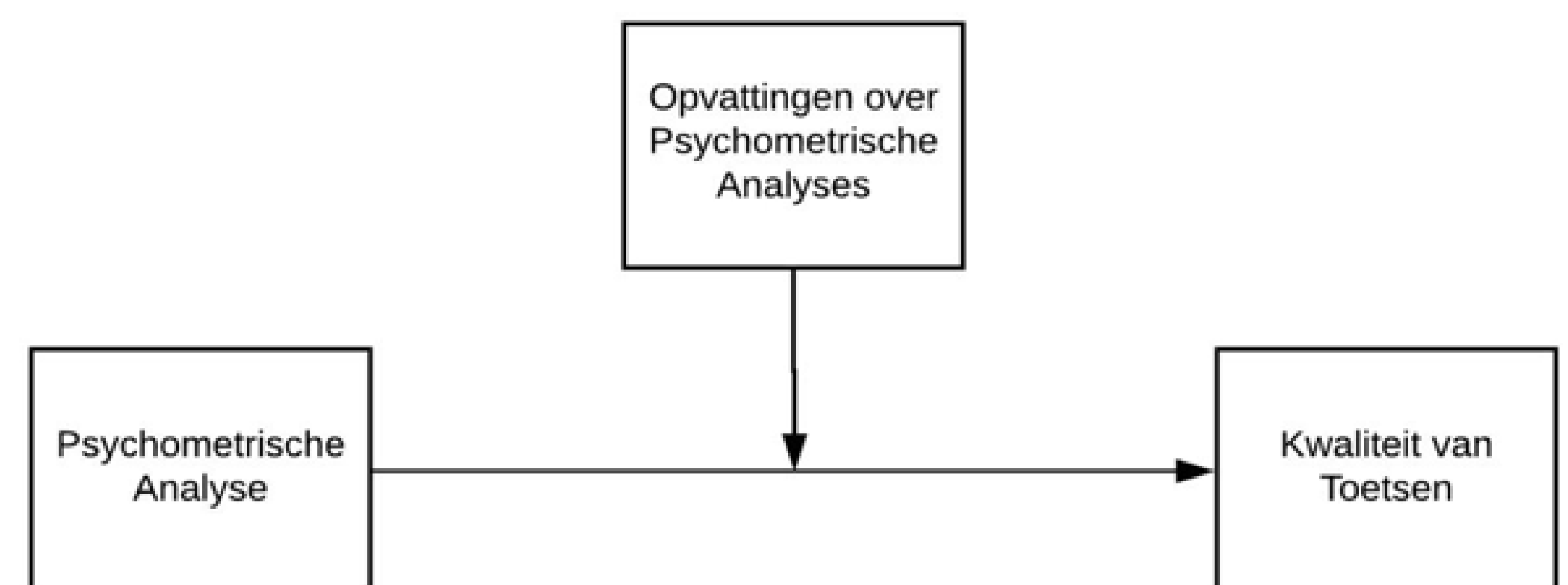
Volledige onderzoek na te lezen op:
<http://dspace.ou.nl/bitstream/1820/9393/1/OWCdeKoster-01022018.pdf>

Inleiding

Het analyseren van toetsen draagt bij aan de kwaliteit van toetsen (Joosten-ten Brinke & Draaijer, 2015). Toetsanalyses leveren informatie over moeilijkheid en onderscheidenheid van toetsitems, en van de betrouwbaarheid van een toets als geheel (Van Berkel en Bax, 2017). Aan de hand van normwaarden kunnen na de analyse 'reparaties' gedaan worden door het verwijderen van 'slechte toetsitems' (Berkel & Bax, 2017). Niet alle docenten voeren toetsanalyses uit (Alkharusi, Aldhafri, Alnabhani, & Alkalbani, 2012; Gullickson, 1982). Bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg bleek dit ook het geval te zijn. Daarnaast liepen de opvattingen van docenten over het nut van analyseren uiteen. Opvattingen die docenten hebben over leren en beoordelen spelen een rol bij hoe ze omgaan met leren en beoordelen (Birenbaum, Kimron, & Shilton). In deze bronnen wordt echter een relatie met de uiteindelijke kwaliteit van toetsing niet gelegd. Doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de relatie tussen het doen van psychometrische analyses, opvattingen van docenten hierover en de kwaliteit van de toetsen.

Methode

Onderzoeksvraag: Wat is de relatie tussen het praktisch gebruik van de psychometrische analyse, de opvattingen van docenten hierover en de kwaliteit van toetsing?

- Kwaliteit 1 = betrouwbaarheid van de toets
- Kwaliteit 2 = % 'goede' toetsitems
- Kwaliteit 1 en 2 van docenten die wel/niet analyseren verzameld.
- Opvattingen over toetsanalyses gemeten aan de hand van Likert schaal stellingen.

Resultaten

1. Het doen van analyses heeft geen effect op toetskwaliteit.
2. Het hebben van positieve opvattingen over het doen van toetsanalyses heeft geen effect op toetskwaliteit.
3. Bij een positievere opvatting over toetsanalyses, bleek een significant positieve relatie tussen het wel analyseren en een hoger percentage goede items in toetsen. Deze relatie geldt niet voor de relatie tot de betrouwbaarheid van de toets.

Conclusie

De (gedeeltelijke) kwaliteit van een toets wordt alleen positief beïnvloed door een positieve opvatting over het analyseren als docenten zelf al analyseren.

Mogelijke redenen voor gebrek aan relatie met kwaliteit:

- Docenten die wel analyseren 'repareren' niet na de analyse.
- Docenten merken enkel data op die overeenkomen met eigen opvattingen (en gebruiken de data niet echt).
- Toetsen in dit onderzoek hadden al een vrij hoge betrouwbaarheid (waren niet aselekt gekozen). Daardoor is er minder spreiding tussen goede en slechte toetsen. Daardoor mogelijk minder effect van de analyse.
- Mogelijk sociaal wenselijke antwoorden op de vragenlijst, docenten weten immers wat er van ze verwacht wordt bij FLOT.
- Mogelijk positieve relatie tussen het analyseren en het hebben van positieve opvattingen: juist docenten die zowel analyseren als positieve ervaringen hebben, doen iets met de data uit de analyse. Zij 'repareren' de toets door het verwijderen van 'slechte' toetsitems.